

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Rätt beskattningsår vid villkorad överlåtelse av rörelse.

Besvär av reparatören L. angående inkomsttaxering år 1953. Enligt köpehandling den 29/4 1952 sålde L. en lastbilsrörelse. I köpehandlingen stadgades bl. a., att köpet skulle återgå, om länsstyrelsen inte skulle bifalla ansökan om trafiktillståndets överförande på köparen. Ansökan därom bifölls i juni 1953, d. v. s. under taxeringsåret. — PN beskattade L. vid ifrågavarande taxering för 18.920 kr, motsvarande beräknad intäkt genom försäljning av rörelsens inventarier. — Hos KR gjorde L. gällande bl. a. att intäkten bort tagas till beskattning först vid 1954 års taxering. — KR och RR ansåg 1952 vara rätt beskattningsår. (RR:s utslag den 28/4 1960.)

Anm.: Dagen för köpekontraktet ansågs alltså vara avgörande för frågan om rätt beskattningsår, oavsett det resolutiva villkoret om köpets återgång, där est trafikstillståndet inte beviljades. Till samma resultat angående överlåtelsen kom man i RÅ 1958 not. 584, där försäljningens giltighet var beroende av Kungl. Maj:ts godkännande och alltså suspensivt villkorat.

Arrendator: avdragsgill förbättringskostnad eller annan omkostnad?

Besvär av TI angående arrendatorn H:s inkomsttaxeringar åren 1953 och 1954. — H., vilken jämte en broder arrenderat sin faders jordbruksfastighet, hade för 12.215 kr uppfört en spannmåls-silo inne i faderns logbyggnad. Siloanläggningen var av trä, levererad av Standardhus, och kunde enligt uppgift utan svårighet upp- och nedmonteras. — PN ansåg anläggningen utgöra s k överloppshus, vartill arrendatorerna voro ägare, och vägrade avdrag för anskaffningskostnaden men medgav avdrag för värdeminskning med 3 %. — KR ansåg uppförandet av anläggningen hänförlig till om- eller tillbyggnad av byggnaderna å fastigheten och medgav H. i hans egen-skap av arrendator avdrag för hela anskaffningskostnaden. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder, enär uppförandet av ifrågavarande spannmålssilo finge anses vara en fristående, arrendatorerna tillhörig anläggning och således icke varit hänförligt till om- eller tillbyggnad av jordägarens byggnader på fastigheten. (RR:s utslag den 22/9 1960; en ledamot: ej ändring.)

Realisation eller löpande försäljning av kreatur?

A. Besvär av lantbrukaren J. angående förhandsbesked. — J., som tillsammans med en broder sedan 1952 arrenderat en jordbruksfastighet, hade vid tiden för ansökningen om förhandsbeskedet en kreatursbesättning om 56 djur, inklusive ungdjur och kalvar. 1957 hade besättningen uppgått till 18 kor och 28 ungdjur. Inköp av djur hade, fränsett år 1954 då 10 djur inköpts, omfattat en till två fullvuxna kor per år. Under 1960 skulle J. ensam överta arrendet, därvid han hade för avsikt att driva jordbruket kreaturslöst; eventuellt skulle han ta emot betesdjur från andra djurägare. Han ämnade därför sälja hela kreatursbesättningen. — RN fann att J. jämte mjölkproduktion jämväl bedrivit ungdjursuppfödning i större omfattning än normalt vore förenad med en mjölkdjursbesättning av ifrågavarande storlek. På grund härav förklarade RN att om J. under i ansökningen angivna förhållanden avyttrade hela nötkreatursbesättningen avyttringen i vad densamma avsåge 18 kor och 18 ungdjur vore att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skulle upptagas såsom intäkt, samt i övrigt såsom löpande försäljning. — RR (en ledamot) yttrade: I likhet med RN finner RR att den planerade avyttringen av kreatursbesättningen är att hänföra delvis till realisation och delvis till löpande försäljning. Med hänsyn till omständigheterna i målet bör emellertid, såvitt gäller ungdjursbesättningen försäljningen av 28 djur vara hänförlig till realisation. På grund härav förklarade RR, att den tilltänkta avyttringen i vad densamma avser 18 kor och 28 ungdjur är att anse såsom realisation samt i övrigt såsom löpande försäljning.

(Två ledamöter ansåg den tilltänkta avyttringen till ingen del böra anses såsom löpande försäljning. Två andra ledamöter: ej ändring.) (RR:s utslag den 6/9 1960.)

Anm.: Det rådde tydligen delade meningar om bl. a. hur många ungdjur som skulle anses omfattade av den skattefria realisationen. Den ledamot, som bestämde RR:s utslag, synes ha räknat med c:a 1½ ungdjur per ko i stället för RN:s ett ungdjur per ko.

B. Besvär av arrendatorn P. angående inkomsttaxering år 1955. — P. hade under 1953 å auktion försålt 15 nötkreatur och 15 ungnöt samt en häst för 53.421 kr. Han hade efter försäljningen kvar 4 kor och 4 ungnöt samt 2 hästar. Av försäljningssumman betalades 4.348 kr kontant, vilket belopp synes icke ha beskattats vid 1954 års taxering. Återstoden, 49.073 kr, erlades under 1954. — PN, som ansåg löpande försäljning föreligga, beskattade hela detta sistnämnda belopp. — KR ansåg att åtminstone 40.000 kr fick anses ha utgjort skattefri realisation. — RR undantog hela beloppet 49.073 kr från beskattning. (RR:s utslag den 11/10 1960.)

C. Besvär av arrendatorn O. angående inkomsttaxering år 1955. — O. hade under beskattningsåret sålt 10 kor och 1 tjur (samtliga fullvuxna djur) för 11.780 kr. Då han skulle övergå från mjölkdjursproduktion till göddjursuppfödning hade han behållit ungdjuren. Rekryteringen av göddjursbesättningen skulle i framtiden ske genom inköp av kalvar. Ungdjurens antal hade varit vid 1954 års utgång 22 st., vid 1955 års utgång 16 st., vid 1956 års utgång 10 st. och vid 1957 års utgång 22 st. — PN och KR ansåg löpande försäljning föreligga och upptog hela försälj-

ningssumman till beskattning. — RR ansåg realisation föreligga. (RR:s utslag den 11/10 1960.)

Fråga om beskattning av vinst vid ombildning av egen rörelse.

Besvär av TI angående direktören Å:s inkomsttaxering år 1953. — Genom ett köpeavtal den 20/4 1953 överlät Å. till J. 45 % av sin rörelse för 40.000 kr. Enligt en balansräkning samma dag uppgick tillgångarna i rörelsen till 35.261 kr samt angavs 19.393 kr utgöra Å:s och 15.867 kr J:s kapital i handelsbolaget. TN beskattade Å. för vinst vid försäljning av andel i rörelsen till belopp av 24.133 kr eller skillnaden mellan köpesumman 40.000 kr och 45 % av tillgångarna, 15.867 kr. — Hos PN yrkade TI att Å., som genom överlåtelsen hade ombildat rörelsen till handelsbolag, måtte beskattas såsom för inkomst av rörelse jämväl för den vinst som uppkommit vid utbyte av hans egna 55 % av rörelsens tillgångar mot andel i handelsbolaget. Denna vinst borde i proportion till vinsten å den till J. försålda andelen beräknas till 29.495 kr. — PN biföll yrkandet. — KR, varest Å. anförde besvär, fastställde TN:s beslut med följande motivering: Det finge anses att Å. genom köpeavtalet den 20/4 1953 överlät andel i en av Å. ensam bedriven rörelse samt att denna överlåtelse inneburit bildande av ett handelsbolag. Vid överlåtelsen finge anses ha uppkommit skattepliktig vinst för Å. till det belopp, TN beräknat. Vad anginge Å:s förvärv av andel i handelsbolaget, kunde det däremot icke anses, att Å. till handelsbolaget avytttrat den återstående delen av rörelsen till högre belopp än värdet av 55 % av tillgångarna i handelsbolaget enligt balansräkningen den 20/4 1953 eller 19.393 kr,

vilket utgör motsvarande tillgångars bokförda värde i rörelsen före överlåtelsen till handelsbolaget. Någon skattepliktig vinst å denna överlåtelse hade således icke uppkommit. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 22/9 1960.)

Förtäckt realisationsvinst för aktiebolag vid utköp?

Besvär av TI angående förhandsbesked. — X, som år 1958 till ett av honom ägt industriaktiebolag sålt vissa börsnoterade aktier, ämnade återköpa aktierna för samma pris, till vilket han sålt dem. — RN förklarade, dels att X, om och i den mån börsvärdet å aktierna vid tiden för överlåtelsen översteg köpeskillingen för desamma, skulle anses ha åtnjutit skattepliktig inkomst av kapital från bolaget, dels ock att bolaget, om aktierna av bolaget försålles till X för samma belopp som inköpsvärdet, icke skulle beskattas för realisationsvinst. Hos RR yrkade TI, att *bolaget* skulle beskattas för realisationsvinst för skillnaden mellan vid försäljningen gällande börsvärde och anskaffningsvärdet. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 30/8 1960.)

Anm.: Fallet visar att RR är obenägen att beskatta för "förtäckt" realisationsvinst vid dylika utköp, även om aktieägaren beskattas för förtäckt utdelning.

Omkostnad i rörelse: olycksfallsförsäkring av barn till föreningsmedlemmar.

Besvär av Konsumtionsföreningen Redlighet Kalix med omnejd u. p. a. angående inkomsttaxering år 1954. — För att främja anslutningen av medlemmar, d v s kunder, särskilt bland de yngre hushållen och familjebildarna hade föreningen tecknat av kooperationens försäkringsrörelse

Folksam anordnade kollektiva barnolycksfallsförsäkringar för medlemmarnas barn under sju år. Premien utgick efter 1 kr per i KF:s statistik redovisad medlem i föreningen eller 1.917 kr. PN ansåg att kostnaden avsåg en verksamhetsgren, som vore främmande för syftet med den kooperativa rörelsen, och att förmånen inte kom alla medlemmar likformigt till del. — KR förklarade att avdrag författningsenligt icke kunde medgivas föreningen, oavsett att huvudsakliga syftet med tecknandet av försäkringarna finge antagas ha varit att värva medlemmar till föreningen. — RR biföll dock föreningens avdragsyrkande, enär försäkringspremierna måste anses utgöra omkostnad i föreningens rörelse och förty vara avdragsgill för föreningen. (RR:s utslag den 21/9 1960).

Anm.: Jämför Skattenytt 1960 s. 229 (RR:s utslag den 9/2 1960)

Representation o. d.

Besvär av disponenten J. angående inkomsttaxering år 1955. — TN beviljade J., vilken var anställd och huvudaktieägare i ett bolag som drev konfektionsindustri, ett med 1.590 kr yrkat avdrag för representationskostnader. Sedan TI hos PN yrkat att avdraget skulle vägras, uppgav J. att bristen på hotellrum tvingat honom att hålla två rum i sin fastighet disponabla för resande och mannekänger samt för affärsvänner. Minst 80 dagar om året hade han sådana gäster. Hans utgifter härför uppginge till lägst 15 kr för gäst och dag eller 1.200 kr för år. Vidare hade han att svara för kostnader för sig själv och vissa medarbetare för beivrande av mannekänguppvisningar, som vår och höst hölls i Säffle, Åmål och Karlstad. Den årliga kostnaden härför beräknade

han till 300 kr. Därjämte hade han utgifter för taxibilar, modetidningar m. m. — TI vidhöll sitt yrkande, då J. icke trots anmodan inkommit med specificerade uppgifter å sina kostnader. — PN biföll detta yrkande och vägrade alltså avdrag. — KR: ej ändring. — RR medgav avdrag med 1.000 kr. (RR:s utslag den 29/9 1960.)

Anm.: Utgifter för vilka avdrag yrkas bör givetvis kunna verifieras och specificeras. Brister den skattskyldiges utredning härutinnan men är det likväl uppenbart att den skattskyldige haft utgifter av det slag varom fråga är, skall alltså avdrag inte vägras helt utan medges med belopp, vartill utgifterna skäligen kan antagas åtminstone ha uppgått.

Avdrag för enligt testamente utgående legat såsom för periodiskt understöd.

Besvär av dödsboet efter ingenjören Z. angående inkomsttaxering år 1954. — Z., som avlidit år 1949 och efterlämnat änka och barn, hade i testamente förordnat, att hälften av hans kvarlåtenskap skulle bibehållas oskiftad och att hans hustru, så länge hon levde utan att ingå nytt äktenskap, skulle i första hand av avkastningen årligen erhålla 30.000 kr. Vid arvskifte efter Z. avsattes två fastigheter såsom oskiftade i enlighet med testamentet. I dödsboets deklaration upptogs inkomsten från fastigheterna särskilt och avdrogs från det sammanlagda nettot av densamma det änkan tillkommande legatet. Återstoden uppfördes såsom inkomst av annan fastighet. — PN vägrade dödsboet avdrag för legatet från inkomst av fastighet men medgav avdrag såsom för periodiskt understöd. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 30/8 1960.)